

Persbericht

PB14-021 | 31 maart 2014 | 09.30 uur

Beschikbaar inkomen huishoudens daalt opnieuw

- Reëel beschikbaar inkomen daalt met 1,1 procent in 2013
- Hypotheekschuld neemt af met 8 miljard euro
- Lagere winsten, hogere dividenduitkeringen

Het reëel beschikbaar inkomen van huishoudens is in 2013 met 1,1 procent gedaald ten opzichte van een jaar eerder. De daling was kleiner dan in 2012 toen het beschikbaar inkomen met 2,2 procent daalde. De afname in 2013 is vooral het gevolg van het achterblijven van de lonen bij de inflatie, de afname van de werkgelegenheid en een toename van de belastingen en sociale premies. De inflatie lag met 2,5 procent ruimschoots boven de gemiddelde stijging van de cao-lonen met 1,2 procent. Het aantal banen van werknemers liep terug met 136 duizend. Mede door de inkomensdaling zijn de reële consumptieve bestedingen door huishoudens in 2013 met 2,1 procent gekrompen.

Het financieel vermogen van huishoudens steeg in 2013 met 47 miljard tot 1,2 biljoen euro. De financiële bezittingen van de huishoudens stegen fors, terwijl de schuld veel minder toenam. Het vermogen dat beheerd wordt door pensioenfondsen en levensverzekeraars, dat gezien wordt als eigendom van huishoudens, steeg met 29 miljard euro. Het aandelenpakket dat huishoudens zelf beheren steeg met 24 miljard euro. De hypotheekschuld van huishoudens nam in 2013 per saldo met 8 miljard euro af. Dit is de eerste daling van de hypotheekschuld sinds het begin van de statistische reeks in 1995. De daling hangt samen met extra aflossingen op hypotheeklen en de stagnatie op de woningmarkt, waardoor er minder nieuwe hypotheeklen werden afgesloten.

Ondernemingen zagen hun winsten in 2013 afnemen. De nettowinst van niet-financiële vennootschappen daalde met 0,6 miljard tot 105 miljard euro en de nettowinst van financiële instellingen met 2,3 miljard tot 16 miljard euro. De winstdaling is vooral het gevolg van verminderde prestaties van buitenlandse dochterondernemingen. Ondanks de daling van de winsten keerden Nederlandse ondernemingen wel meer dividend uit aan haar aandeelhouders. Niet-financiële ondernemingen keerden 37,7 miljard euro uit, een stijging van ruim 30 procent ten opzichte van 2012. Financiële instellingen keerden 10,2 miljard euro uit, bijna een kwart meer dan in 2012.

Het reëel netto nationaal inkomen van de Nederlandse economie daalde met 2,1 procent ten opzichte van 2012. Deze daling hangt voor een deel samen met de krimp van het bbp van 0,8 procent. Doordat er per saldo meer geld naar het buitenland stroomde in de vorm van onder andere betaalde rente en dividenden, pakte de krimp van het netto nationaal inkomen groter uit dan de krimp van het bbp.

Vandaag verschijnt tevens de CBS-publicatie [Nederland in 2013](#). Deze publicatie geeft een beschrijving van de Nederlandse economie in 2013.

Technische toelichting

Financieel vermogen van huishoudens

Het financieel vermogen van huishoudens bestaat uit aandelen, obligaties en spaartegoeden, pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen (in beheer bij pensioenfondsen en levensverzekeraars), verminderd met schulden. Hierbij zij aangetekend dat de waarde van eigen woningen geen deel uitmaakt van het financieel vermogen, maar dat hypothecaire schuld wel op het financieel vermogen in mindering is gebracht.

Nettowinst

De definitie van nettowinst volgens de nationale rekeningen wijkt af van de gangbare bedrijfseconomische definities. Bij de nationale rekeningen zijn resultaten op financiële schuldtitels zoals herwaarderingen namelijk niet in de winst inbegrepen.

Sectorrekeningen

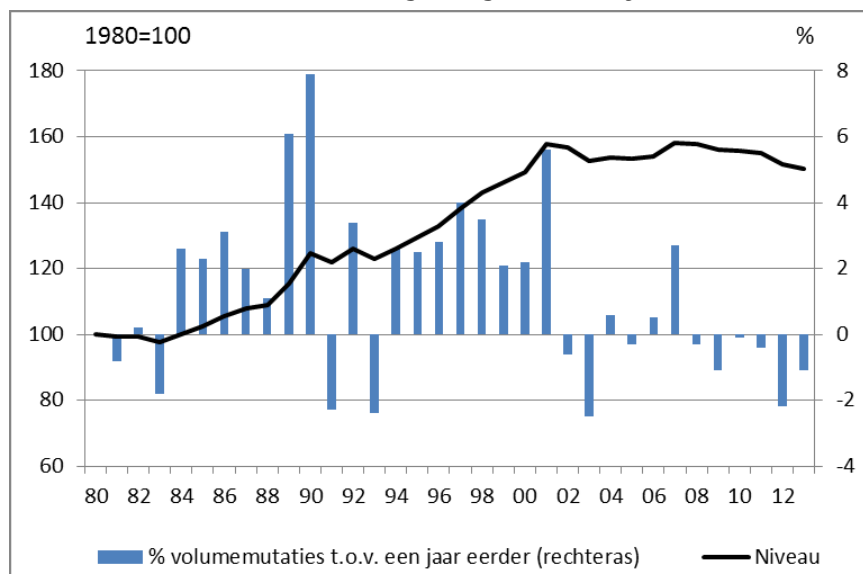
De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de nationale rekeningen, een samenhangend stelsel van gegevens dat een overzicht biedt van de economische ontwikkelingen in Nederland. In dit persbericht wordt ingegaan op de uitkomsten van een onderdeel van dit stelsel, de sectorrekeningen. Deze geven een gedetailleerd en samenhangend beeld van zowel de inkomensvorming en inkomens(her)verdeling als van de financiering en vermogensvorming van de verschillende sectoren in de Nederlandse economie. De volgende sectoren worden daarbij onderscheiden: huishoudens, niet-financiële vennootschappen, financiële instellingen, de overheid en het buitenland in relatie tot Nederland.

De uitkomsten die in dit persbericht zijn opgenomen over het jaar 2013 zijn samengesteld op basis van de som van de ramingen voor de vier kwartalen van 2013. De ramingen van de eerste drie kwartalen zijn hierbij aangepast. Tegelijkertijd met dit persbericht worden de gegevens over EMU-saldo en EMU-schuld in een afzonderlijk persbericht gepubliceerd. De gegevens van de sectorrekeningen sluiten aan bij de bijgestelde uitkomsten over de economische groei en de bestedingen die eveneens vandaag zijn gepubliceerd. Alle cijfers hebben een voorlopig karakter.

Revisie nationale rekeningen

In 2014 zullen de nationale rekeningen worden herzien omdat de Europese richtlijnen voor de nationale rekeningen dan wijzigen door invoering van het ESR2010. Bij deze revisie zullen ook nieuwe methoden en bronnen worden ingezet. Hierdoor zullen de cijfers van alle jaren wijzigen. De resultaten van de revisie voor het verslagjaar 2010 heeft het CBS op 6 maart jl. gepubliceerd. Eind juni 2014 zullen de gereviseerde cijfers van de nationale rekeningen voor de periode 2001 tot en met het eerste kwartaal van 2014 worden gepubliceerd. Vanaf dat moment zullen de Nederlandse nationale rekeningen volledig aangesloten zijn op de nieuwe internationale richtlijnen. Uiterlijk vanaf september zal dat gelden voor de nationale rekeningen van alle lidstaten van de Europese Unie.

Beschikbaar inkomen huishoudens (gecorrigeerd voor inflatie)

Bron: CBS

Kerngegevens van de Nederlandse economie

	2008	2009	2010	2011*	2012*	2013*
Huishoudens ¹⁾						
	% -mutaties t.o.v. een jaar eerder					
Reëel beschikbaar inkomen	-0,3	-1,1	-0,1	-0,4	-2,2	-1,1
Reële consumptieve bestedingen	1,3	-2,1	0,3	-1,1	-1,6	-2,1
	mld euro					
Inkomen zelfstandigen	22,4	20,4	20,5	21,7	21,2	21,4
Vrije besparingen	-7,4	-4,7	-5,9	-4,1	-5,8	-3,3
Financiële bezittingen	1463	1633	1773	1832	1984	2038
w.o. aandelen	175	214	233	222	234	258
voorzieningen pensioen- en levensverzekering	833	942	1048	1105	1232	1261
Schulden	719	759	785	809	833	841
w.o. hypotheken	614	640	657	671	672	664
Financieel Vermogen	744	874	988	1023	1151	1197
Niet-financiële vennootschappen						
Nettowinst voor belastingen	108,8	82,7	102,7	114,0	105,9	105,3
w.o. winst buitenlandse dochters	31,3	19,6	35,7	38,9	34,7	33,3
Uitgekeerde dividenden	42,5	29,8	35	33,3	28,8	37,7
Financiële instellingen (excl. BFI's) ²⁾						
Nettowinst voor belastingen	11,7	11,6	20,2	22,6	18,4	16,1
w.o. winst buitenlandse dochters	-1,3	4,3	7,4	10,8	8,3	7,6
Uitgekeerde dividenden	20,3	10,7	11,5	10,4	8,3	10,2
Saldo lopende rekening met buitenland	28,1	18,2	29,6	44,3	45,9	47,3
	% -mutaties t.o.v. een jaar eerder					
Totaal Nederland						
Bruto binnenlands product, volume	1,8	-3,7	1,5	0,9	-1,2	-0,8
Reëel netto nationaal inkomen	-2,6	-5,0	1,7	3,5	-1,5	-2,1

1) Inclusief instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens.

2) BFI's: bijzondere financiële instellingen.

Bron: CBS